

การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคม

อาเซียน : กรณีศึกษา สถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

SCHOOL ADMINISTRATION FOR AEC READINESS: A CASE STUDY OF PRIVATE

SCHOOL UNDER THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION

1

อารมณี จินดาพันธ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 253 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท จำนวน 28 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t – Test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบด้านกายภาพ รองลงมา คือ องค์ประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์ประกอบด้านสติปัญญา
2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

* ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study in School Administration for AEC readiness: A case study of private school under the Office of Private Education Commission, 2) to compare of the School Administration for AEC readiness: A case study of private school under the Office of Private Education Commission that classified by work experience.

The sample was 253 administrators of private school under the Office of Private Education Commission. An instrument used for collecting the data was a 5-level rating scale questionnaire of Likert with 28 items. The data were analyzed by statistics of percentage, mean, standard deviation, and t-test.

Results revealed that:

1. A School Administration for AEC readiness: A case study of private school under the Office of Private Education Commission as a whole the readiness was at high level. When considered in each aspect, the highest readiness was physical factor, followed by emotional factor, motivation factor, personal factor, and environmental factor. The lowest readiness was intellectual factor.

2. A comparison of School Administration for AEC readiness: A case study of private school under the Office of Private Education Commission that classified by work experience as a whole and each aspect was not differentiated with statistically significant at .05 levels.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน ประชาชนโดยทั่วไปของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งรวมถึงคนไทยยังไม่ได้มีความรู้สึกถึงความเป็น "พลเมืองอาเซียน" จากรายงานผลการสำรวจข้อคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องอาเซียน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าเป็น "พลเมืองอาเซียน" ไม่ถึงร้อยละ 65

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่สมบูรณ์ โดยใช้การศึกษาเป็นกลไกในการสร้างวัฒนธรรมใหม่ นักศึกษาที่จบจากอาชีวศึกษาจะต้องเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ มีทักษะการทำงานร่วมกันในประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ ยังต้องส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านอาเซียนศึกษา เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาไปสู่ประชาคมอาเซียนและสากลต่อไป

ดังนั้นจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการบริหารการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหาร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาในครั้งนี้มีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยมีขอบข่ายของเนื้อหา ดังนี้

- 1.1 องค์ประกอบด้านกายภาพ
- 1.2 องค์ประกอบด้านสติปัญญา
- 1.3 องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม
- 1.4 องค์ประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา จำนวน 745 คน

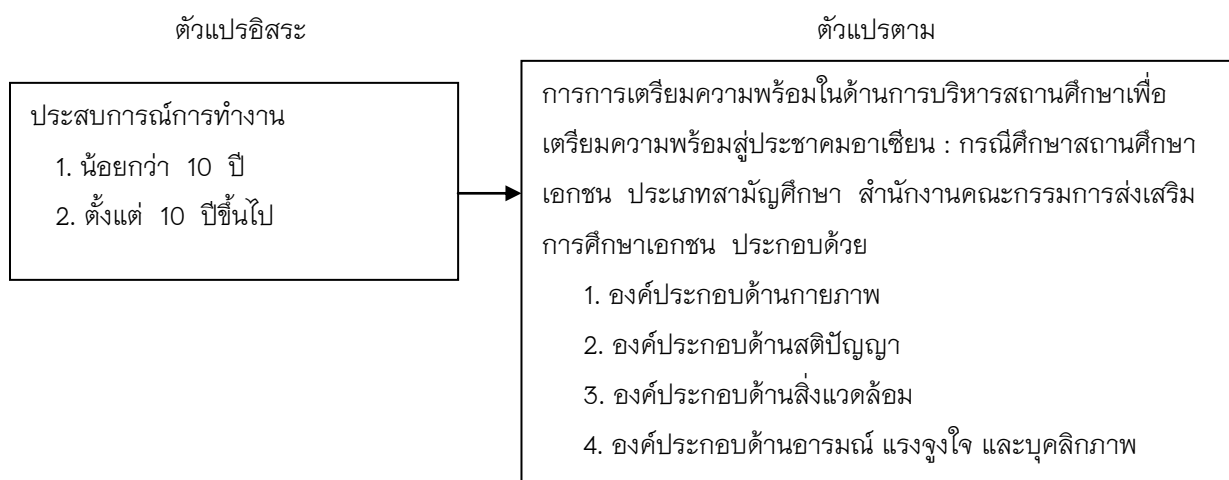
2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 109) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 253 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในศึกษา

- 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน
- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีขอบข่ายของเนื้อหา ดังนี้
 - 3.2.1 องค์ประกอบด้านกายภาพ
 - 3.2.2 องค์ประกอบด้านสติปัญญา
 - 3.2.3 องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม
 - 3.2.4 องค์ประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษานี้ได้นำหลักการ/แนวคิด/ทฤษฎี/เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมในด้านการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษา สถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยนำหรือประยุกต์จากแนวความคิดดังกล่าวมาใช้และประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาครบเรียบร้อยแล้ว และตรวจให้คะแนน จึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนน ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับ มาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับ น้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเพื่อหาดังต่อไปนี้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t-test

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษา สถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบด้านกายภาพ รองลงมา คือ องค์ประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์ประกอบด้านสติปัญญา

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัยการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษา สถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนเอกชนจะมีการบริหารจัดการและมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะในปี 2558 จะก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน เป็นการรวมตัวเป็นประชาคมเดียวกันของคนจำนวนกว่า 600 ล้านคน เราจำเป็นต้องทำความรู้จักประเทศเพื่อนบ้าน การสร้างความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน ความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ หลักสิทธิมนุษยชน ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจึงมีความตระหนักถึงความสำคัญในการวางรากฐานให้สามารถก้าวทันและแข่งขันกับนานาชาติได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอรรธรณ ลิลวานิช (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษา สถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งยังควรมีการพัฒนาให้สูงขึ้นอีกได้

1.2 จากการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษา สถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน องค์ประกอบด้านสติปัญญาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งนับว่าควรต้องให้ความสนใจมากขึ้นเป็นกรณีพิเศษ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกับโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาไทยในโอกาสที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับการเตรียมความพร้อมไม่ให้เกิดปัญหาที่จะส่งผลกระทบ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการต่างประเทศประชาคมอาเซียน. แนะนำใหู้้จักอาเซียน. ม.ป.ท, 2552.
- กิตติมา ปรีดีติลล. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษรการพิมพ์, 2532.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์, 2545.
- ธงชัย สันติวงศ์ และชัยยศ สันติวงศ์. องค์การและการบริหารการศึกษาการจัดการแผน ใหม่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2539.
- ธร สุนทรายุทธ. หลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2543.
- เทพพนม เมืองแมน และสรวง สุวรรณ. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- พนัส หันนาคินทร์. การบริหารบุคลากรในโรงเรียน. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.
- สมยศ นาวิการ. การบริหารเพื่อความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ, 2533.
- เอกราช อะมะวัลย์. การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่วงฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558. งานนิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยบูรพา: ชลบุรี, 2554.
- Belasco, J.A. Decisional participation and teacher satisfaction in the management of organizations and individuals. London: Open University Press., 1990.
- Best, J.H. & Kahn, J.V. Research in education. (7th ed). Englewood Cliffs, NJ: Prentice–Hall, 1993.
- Best] J. W., & Brophy, J. Teaching problem student. New York : The Gilford, 1996
- Bouman, E.G. Symbolic convergence: organization communication and culture. New York: Harper & Row, 1991.
- Cronbach, L.J. Essentials of psychological testing. New York: Harper Collins, 1990.
- Downing. J., Essentials of psychological. (5th ed). New York : Harper Collins Publishers, 1990.
- Krejcie, R.V.,& Morgan, D.W. Educational and Psychological Measurement, Vol. 30, 608, 1970.
- Moorhead,G., & Griffin, R.W. Organizational behavior: managing people and organizations. (4th ed.). Boston : Houghton–Mifflin, 1995.
- Owens, R.G. Organizational behavior in education. (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice–Hall, 1987.
- Rubin, A. Research methods for social work. (2nd ed). California: Brooks/Cole, 1993.
- Sergiovanni, T.J. Supervision human perspectives. (4th ed.). New York: McGraw – Hill, 1988.
- Wiles, K. Supervision for better school: The Role of the official leader in program development. (6th ed.). New York: Prentice – Hall, 1953.